

LOV OG EVANGELIUM

Utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 7

SEPTEMBER 1994

30. årg.

KAŠT DET PÅ HAM

Av bibelskolelærer Johannes Christensen, Hillerød

*«Det liv jeg nå lever i kjødet, det lever
jeg i troen på Guds Sønn.» Gal. 2,20.*

Apostelen Paulus sier her at alt i hans liv er ved troen stillet inn under Guds sønn. Han knyttet alt det som angikk ham, til en annen. Livet er et liv i tro, og det betyr, for å si det med Luther: «utelukkende å anbringe sin sak i Gud». Den troende kjennes på at han ustanselig er rettet på Jesus, ustanselig avleverer seg selv og alt sitt til ham.

«Jeg kan ikke leve foruten min venn, jeg kommer bestandig til ham dog igjen.»

Det er denne dyrebare «troens lov» Paulus taler om et annet sted, Rom. 3, 37, og som skiller ham ut fra alle som lever under «gjerningens lov.» Og det gjør det naturlige menneske.

Det uforløste menneske er rettet på seg selv i alle ting: livet er mitt, byrden er min, bekymringen er min,

synden er min, ansvaret er mitt Jeg har ingen steder å kaste det fra meg.

Helt annerledes har den troende det: alt hans er kastet på Jesus. Mitt liv er hans, mine plikter og byrder er hans, bekymringen er hans, synden er hans, ansvaret er hans.

Dyrebare «troens lov», som flytter alt mitt inn i Jesus! Denne tro er ikke noe i seg selv, men den er pilen som bestandig peker bort fra Guds barn og hen på Kristus. Den er lengselen etter ham. Den er ropet som lyder i mørket: Jesus må jeg ha for enhver pris. Den er den hjelpeløses fastholden ved Frelseren.

Men det koster for gjerningenes menneske ustanselig å skulle sette en strek over sitt eget. Det er så svært å hvile i at alle mine synder har han tatt seg av. Det kan koste å avlevere alle bekymringer til ham.

Det er i sannhet en strid, men det er «troens gode strid»

Strir du den salige strid hvor du avleverer alt til Jesus? Har du grepet «troens skjold», som avviser alle anklagens og bekymringens piler? Eller bærer du på noe du hverken har evne eller makt til å klare eller ta ansvaret for?

«Kast alle deres bekymringer på ham!» Kast!

Dette lille ordet rummer troens hemmelighet: Vekk med det! Det er ikke mitt - det er hans! - *Så la oss kaste det fra oss i dag.*

(«Missionsvennen»)

Såmannstjenesten

Denne tjenesten har samme innhold og samme grunn til alle tider. Jesus selv sier i Hebr. 13.7-9 at han er den samme i går, i dag og til evig tid. Hva er det som såes? Det er ordet om Jesus. Ikke alle dine og mine tankebygninger, men det enkle evangeliet om Jesus.

Og hvem er det som skal så? Hver eneste frelst synder, som har fått del i evangeliets hemmelighet. Det er enkle, fattige syndere - det er de han har kalt og kan bruke.

Ved min Ånd, sier Herren!

I Sakarias 4.1-7 får profeten flere spørsmål. Og han får se en lysestake som er helt igjennom av gull, og ved siden av på høyre og venstre side står det oljetrær. Der får profeten møte dette mektige Ord fra Den

Hellige Skrift: «Ikke ved makt og ikke ved kraft, men ved min Ånd, sier Herren.» Dette arbeidet er Den Hellige Ånds gjerning.

Jesus sier i misjonsbefalingen: «Meg er gitt all makt.» Hva så? Da blir du og jeg hjelpeløst avhengige av Jesus, og hans makt - en salig avhengighet av Jesus. Og det er den hjelpeløse som Herren kan få bruke. Jeg må avta - han må vokse. Da får tilhørerne høre om Jesus.

Ved ordet

Profeten får et spørsmål til: Hva ser du? Jeg ser en lysestake helt gjennom av gull, svarer han. Hva er det? Det er Guds ord. Det er Den Hellige Skrift. Det er grunlaget vi aldri må rote med. Det er hellig grunn. Guds Ord, innåndet av Gud

står det i 2. Tim. 3.16. Guds Ånd er bundet av Guds Ord. Sett aldri tvil ved Guds Ord. Det er djevelen som gjør det.

Videre står det om to oljetrær. Det er kilden lov og evangelium. Skal vi forstå noe som helst av åpenbaringen i Guds Ord, så må vi få se det i lov og evangelium. Der- som Den Hellige Ånd skal få lede deg inn i Guds Ord så må du ha disse oljetrærne.

Såmannstjenesten er å bringe Livets Ord, gullet, videre. Det Ord

som vi selv har fått liv gjennom, og stadig lever i, må vi bringe videre til andre.

Gi akt på eders veiledere

Såmannstjenesten i går, der er det mye å lære. «Kom gi oss samme lys som fedrene har hatt», synger vi i en sang. Om vi leser GT, ser vi at de som bar budskapet i den gamle pakt, ofte var enkle Guds menn, men de hadde en felles plattform. De hadde en felles opplevelse når det gjaldt frelse, tjeneste og kall. Både Amos, Jeremia og Jesaja er eksempel på dette - de fikk et møte med den tre ganger hellige Gud.

Jesaja skildrer det så klart og tydelig. Vi vet ikke om det er første kall eller en fornyet kallsopplevelse, men han får et møte med den tre ganger Hellige. Og det er likt for oss alle som har møtt ham. Vi må møte ham på ny og på ny gjennom hele livet. En må tilbake til samme plass igjen.

Hva skjer når han får møte den tre ganger Hellige? Han blir fortapt, han blir ubrukelig, helt hjelpeløs. - Ve meg, jeg er fortapt, sier han. Han som skulle forkynne Guds Ord. Han hadde urene lepper, han var så uren - hvordan skulle han ta Guds Ord i sin munn? Da griper Gud inn, og når han da roper: Hvem skal jeg sende, og hvem vil gå for oss? Da skjer dette underlige - profeten er

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender ekspedisjonen navn og adresse.

Bladet blir holdt oppe av frivillige gaver.

Eksp.: Abonnement, oppsigelse og adresseforandring sendes til Dag Rune Lid, 5600 Norheimssund, tlf. 56 55 26 72

Gaver til bladet kan sendes kasserer M. Frafjord, tlf. 51 71 06 29. Postgiro 0801.5682133.

Red. Styret i N.L.L. v/Ragnar Opstad, Opstadv. 38,4350 Nærbø. Tlf. 51 43 36 85.

Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Formann Karl B. Bø

Vistnesven. 13, 4070 Randaberg, telefon og fax 51 41 87 46

Sekretær Håvar Fjære, Goksjøruta, 3220 Sandefjord, tlf. 33 11 08 31

Kasserer Margrete Frafjord, 4164 Fogn, tlf. 51 71 06 29.

Postgiro 0801.5682133. Bankgiro 3204.10.10222

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES, 3160 Stokke

Telefon 33 33 93 98, telefax 33 33 91 40

Bankgiro 2490.45.39496

Postgiro 0825.0771534

Rektor Per Bergene Holm,

3282 Kvelde, tlf. 33 11 26 96

villig til å gå, og det er samme vei å gå både for unge og eldre.

Jeg tenker ofte på disippelflokken, en skrøpelig flokk. Noen tvilte, står det, og slike folk har han med seg i dag også. Det er ikke fordi vi er så brukbare, men fordi Han er den han er.

Går vi til Apostelgjerningene, ser vi såmannstjenesten under skiftende kår. Forfølgelse, nød, motstand, men Ordet hadde framgang. Det er det som er det viktige, at evangeliet går sin seiersgang.

Kirkevekst

I dag setter de seg ned i seminarer om kirkevekst og spør hva de gjorde i apostlenes tid.

Hvordan fikk de slike resultater? Hvilke metoder brukte de? Hvordan organiserte de arbeidet så de fikk kirkevekst?

Jeg skal fortelle deg en ting om kirkevekst, og det er det eneste du trenger å vite. Det er det som Paulus vitner om at han holdt på med i Korint og som vi leser om i 1. Kor. 2.1-5. Ikke i mesterskap i tale, men ved Guds vitnesbyrd. Ikke noe annet enn Jesus Kristus og ham korsfestet. Ikke med visdoms overtalende ord, men med Ånds og krafts bevis.

Her forteller Paulus om hele programmet for kirkevekst - det er i grunnen det du trenger å vite: Jeg vil

ikke vite noe annet enn Jesus Kristus og ham korsfestet. Hvorfor det? Det er dette som folk blir frelst ved - ikke noe annet. Her er hovedsaken - her er såmannsarbeidet.

Mot vår tid

Flytter vi oss fram i tid til organisasjonene startet i vårt land i forrige århundre, så vet vi at vekkelserne den gang var preget av klar og sterk forkynnelse av lov og evangelium. Lysestaken var der i folket, oljetrærne gav olje og liv.

Jeg har ofte sitert de første emisærerene som reiste ut. De skulle ikke samle inn penger, de skulle forkynne evangeliet. For de sa: Der hjertene blir varme, der kommer det andre. Evangeliet og forkynnelsen var hovedsaken.

Hva så med såmannstjenesten i dag? Også nå må vi ha klart for oss dette at Jesus er den samme i går og i dag. Jeg har lyst å spørre deg som leser, om en ting. Ser du hva som holder på å skje i dag?

La oss først konstatere at vi er inne i en svært avgjørende brytningstid, når det gjelder forvaltningen av såmannstjenesten. Det har litt sammenheng med det vi leser i Israels historie. Der står det at i Israel vokste det opp en ny slekt som ikke hadde hørt om Herrens velgjerninger, og som ikke hadde lært å kjenne Herren. Det samme som vi også

leser om Samuel i Samuels bok, han hadde ikke lært å kjenne Herrens røst denne ungdommen.

I mange sammenhenger i dag ser vi at mye bærer preg av at en ny generasjon, som ikke har lært å kjenne hans røst, har tatt over roret i såmannsarbeidet. Nøden i dag, vet du hva det er? Det er for få hjelpeløse rundt omkring. For få av de som er avhengige av Jesus.

Det er mye flinke folk i dag. Vi er så selvhjulpne, vi er så oppfinnsomme, vi er så godt organiserte. Så er alt fokusert på det ytre og det kvalitetsmessige. Det skal være så flott, fint og vellykket. Vi er så lite hjelpeløse, så lite avhengige av lysestaken, av Ordet, av kilden, av Herrens Ånd.

Få se sin blodsbrudgom

Det er en velsignet god bok, som vel ble gitt ut første gang i forrige århundre, som heter: «På hjemveien.» I denne boken kommer bl. a. Johannes Brandtzæg med dette oppropet: «Brødre, I som forkynner evangeliet. La eders tilhørere få se Kristus den korsfeste, mal ham, skildre ham, før hans velsignede skikkelse fram midt i blant oss. La sjelen få se sin blodsbrudgom!» Så skrev Brandtzæg den gang, og det er like aktuelt i dag - la sjelene få se sin blodsbrudgom.

Han kommer snart

Framover må vi ikke forandre på denne såmannstjenesten, vi må tilbake til kilden. For det er som sangeren synger: «Det gryr mot dag og natten er snart omme.» Jeg tror Jesus kommer snart - måtte det få gripe oss. Måtte vi lytte til Paulus formaning i Hebreerne 13, at vi ikke lar oss føre på avveier av fremmede lærdommer. At hjertet ikke blir styrket ved hva du og jeg skal stille til for Jesus, men at hjertet blir styrket av nåden.

Er du villig til å lide? Er du villig til å bære fram dårskapen - og ikke minst fullføre? Dette skal nåde til, og dette har Herren kalt Guds folk til. Må vi holde fram i dette spor - å forkynne Ordet.

Sven A. Berglund

Brura - Lammets viv

Av Amund Lid

Mange stader i skrifta blir vårt forhold til Jesus omtala i bilete, som t.d. brur og brudgom, bryllaup og ekteskap. Og dei gamle song mykje om brura og Lammet sitt bryllaup som ventar. «Lat oss gleda og fagna oss og gjeva han æra! for bryllaupet åt Lammet er kome, og brura hans har butt seg til.» (Openb. 19, 7)

I min ungdom hadde me ein gammal skikk heime hjå oss. Når det var bryllaup i grenda, kledde konene og borna seg opp i sine beste klede og møtte fram ved vegen der brurefølgjet køyrde framom - for å sjå på brura. Når dei møttest, helsa dei ofte ein annan med orda: Du er ute for å sjå brura du også? «Kom, eg skal visa deg brura, vivet åt Lammet» står det i Openb. 21, 9.

Då er skrifta den einaste staden me kan gå til for å sjå og læra å kjen-na brura -Jesu Kristi brur.

Kven har Jesus utvalt til si brur?

I vitnemål høyrer me ofte sagt at eg har valt Jesus. Men Jesus seier at: «De har ikkje valt ut meg, men *eg har valt ut dykk*» (Joh. 15, 16) Det er godt å vita at Jesus har sjølv valt ut si brur. Når me vel oss ut ei brur, så vil me helst ha ei frå ei god og sterk

slekt. Men Jesus valde ut si brur frå ei vond og dårleg slekt. I denne slekta er det mordarar, tjuvar, løgnarar, og dei er kjende for å vera stolte, æresjuke og sjølv gode, uttrue og upålitande. Me finn eit bilete av slekta i 2. Timot. 3, 2-5: «For folk skal då vera sjølvkjære, pengekjære, storordige, stormodige, spottsame, ulydige mot foreldre, utakksame vanheilage, ukjærlege, upålitande, baktalande, umåtelege, umilde, utan kjærleik til det gode, svikefulle, framfuse, ovmodige, slike som elsker lystene sine meir enn Gud, som har skin av gudlegdom, men forneittar hans kraft - og dei skal du venda deg i frå». I sanning eit svært bilete av ei slekt. Kunne du tenkja deg ei brur frå ei slekt som såg slik ut i dine og andre sine augo?

Frå ei slik slekt valde Jesus si brur. Og det verste er at brura har også arva alle slekta sine dårlege eigenskapar. Ser me på Jesus sin praksis medan han var her på jorda, så stadfester den det me har sagt her. Han valde seg ut ein røvar, ei syndarinna og ein tollar - utskotet i folket. Og Guds ord stadfester det same: «For sjå på dykkar kall, brør: det var ikkje mange vise etter kjøtet som vart kal-

la, ikkje mange mektige, ikkje mange høgætta. Men det som var dårleg i verda, det valde Gud seg ut så han kunne gjera dei vise til skammar, og det som er veikt i verda, det valde Gud seg ut, så han kunne gjera det sterke til skammar, og det som er lågt i verda og vanvyrdt, det valde Gud seg ut, det som ingen ting er, så han kunne gjera det til inkjes som er noko, så ikkje noko kjøt skal rosa seg for Gud» (1. Kor. 2. 26-29).

«Hvor underlig er du i alt hva du gjør, hvem kan dine veie forstå»? - «Kan du have meg kjær, rett så heslig jeg er, da er du en forunderlig Gud» - syng songarane.

Må me ikkje spørja med songaren: «Hvordan kunne du elske en sådan brud»? Skrifta fortel at Jesus elsker ikkje brura fordi der er så mykje hjå henne som er verd å elska, men *han elsker for si skuld. Jesus er slik*, at han elsker, kallar og tek seg av dei forkomne, dei ille medfarne, villfarne, utstøytte, veike og hjelpe-lause. I Luk. 15 ser du Jesu hjartelag i likninga om far til den bortkomne sonen, og slik er han også mot deg i dag, og slik blir han til evig tid.

Trulovinga

«For eg trulova dykk med ein mann, så eg kunne stilla fram for Kristus ei rein møy» (2. Kor. 11,2). Er du trulova med Jesus?

Som Abraham sin tenar Elieser

blei send ut for å finna ei brur til Isak, slik er Anden send ut for å kalla og føra heim til Jesus brura han har valt seg ut. Har du merka hans kall og overtyding om at Jesus elsker deg og har utvalt deg til si brur? Har du fått tru på hans ord og hans kjærleik til deg, så du har sagt ja og lova han truskap? Men han kunne ikkje koma til Far med ei slik brur, for han krev ei rein og uskuldig møy. Då ho var skuldig 10 000 talentar og dertil hadde ein dødsdom på seg, så måtte han først kjøpa henne fri: «For de veit at de ikkje med forgjengelege ting, sylv eller gull, vart frikjøpte frå dykkar fåfengelege ferd, som de hadde ervt i frå fedrene, men med Kristi dyre blod som blodet av eit ulastande og lytelaust lamb». (1. Pet. 1, 18-19). «Men då tida var fullkomen, sende Gud son sin, fødd av ei kvinna, fødd under lova, så han skulle kjøpa dei frie som var under lova, så me skulle få barneretten» (Galat. 4, 4-5).

Men det var ikkje nok. Han måtte også gjera henne rettferdig, rein uskyldig, god og elskeleg, så han kunne stilla fram for Gud ei rein møy som Gud kunne ha behag i. «Dykk har han no forlikt, i hans jordiske lekam, for å stilla dykk fram for si åsyn, heilage og ulastande og uklandrane, så framt de vert verande i trua, grunnfeste og trauste, og ikkje let dykk rikka frå den vona evangeli-et gjev» - (Koloss. 1, 22-23).

Brura i utlendingskapen

I verda sine augo er ho ein dære, forakta, rekna for inkje, ei som folk held seg unna, ho er utanfor, innbilsk, sjølvgod, held seg for betre enn andre menneske. For alle rettenkjande, rettskafne og gode menneske er ho ei plaga.

I eigne augo er ho fattig, uverdig, vanmektig, sørgjande, hungrande, urein og skuldig. Ho er redd for verda og redd for seg sjølv. Ho syng: «Uverdig er jeg Herre til all din mis-kunnhet, fortjente ei å være som barn blant dine med - jeg eier kun et hjerte hvis hele håp er du, det brast i savn og smerte kom du mig ei i hu»

I Salomos høgsong syng brura: Eg er svart, men likevel ven» I seg sjølv er ho svart men i venen, frelsaren og brudgomen sin, er ho ven. I han og i trua på han er ho den «fagreste mellom kvinner, ja, som ei lilja mellom klunger, så er min hugnad mellom møyar.»

I brudgomen sine augo er ho: «Stå opp, min hugnad, du mi fagre - Alt er fagert ved deg, min hugnad, det finst ikkje lyte på deg» (Høgs. 2, 10 og 4, 1-7). «Ver uredd! Eg har løyst deg ut, kalla deg på namn, du er min -- for du er dyr for meg, er mykje verd, og eg elsker deg». (Esa. 43, 1-4). «Ropa til henne at striden hennar er enda, at skulda hennar er kvitta, at ho har fenge av Herrens hand tvifelt for alle sine synder» (Esa. 40, 2). Den som

rører ved brura rører ved augnesteinen hans (Saka. 2, 12). Brura er også brudgomens sendemann her på jorda: «Men Gud vere takk, som alltid fører oss fram på sigersferd i Kristus Jesus, og ved oss openberrar angen av kunnskapen om han på ein kvar stad. For me er Kristi huglege ange for Gud, mellom dei som vert frelste og mellom dei som vert fortapte, for desse ein ange av død til død, for hine ein ange av liv til liv.» (2. Kor. 2, 14-17).

Brura heime hjå brudgomen

«De kjære, no er me Guds born, og det er ennå ikkje openberra kva me skal verta. Me veit at når han vert openberra, då skal me verta han like» (1. Joh. 3, 2). «For me veit at om vårt lekams jordiske hus vert nedrive, så har me ein bygnad av Gud, eit hus som ikkje er gjort med hender, æveleg i himmelen.» (Kor. 5, 1.) Då får brura Jesu herlegdoms lekam: «Han som skal omskapa vår nedrings lekam, så me vert lik med hans herlegdoms lekam, etter hans kraft til å leggja alle ting under seg» (Filip. 3, 20-21).

Korleis er det med deg som er Kristi brur? Vågar du vedkjenna deg hans namn? Han som utvalde deg, kalla deg og frelste deg, og ikledde deg si rettferd - si bryllaupsdrakt, eller ser du på slavedrakta - det du var og er i deg sjølv?

I ham har vi forløsningen ved hans blod, syndenes forlatelse

(Efes. 1,7.)

Hvis noen spør: «Når likevel ikke alle blir frelst, hvordan skal jeg da vite om *jeg* har funnet nåde og tilgivelse hos Gud?» - da kan vi svare: Du må begynne med å tro på Gud og hans ord, høre, tro og gripe den nåde som *alle* har, selv de vantro, så får du gjennom det del i en nåde som ikke alle har.

«Hva er det for en nåde som alle har? selv de vantro?» Jo, en forsonet og forlikt Gud, en syndsforlatelse som Jesus har skaffet dem og som venter på at de skal komme og ta imot den.

«Hva er det som ikke alle har?» Et hjerte som er forlikt med Gud, en tro som har tatt imot syndenes forlatelse og har liv i Gud. «Hvor står det skrevet?» I 2. Kor. 5 står det: «Gud var i Kristus og forlikte verden med seg selv, så han ikke lenger tilrekner dem deres overtredelser og har nedlagt i oss ordet om forlikelsen. Vi ber i Kristi sted: La dere forlike med Gud!» I Rom. 5 står det: «Vi ble forlikt med Gud ved hans Sønns død, da vi var fiender.» I Kolos. 1: «I ham har vi forløsningen, syndenes forlatelse.» Hos profeten Sakarias i kap. 3 står: «Se den stein (Kris-

tus) ...se, jeg skjærer ut på den de tegn den skal ha, sier Herren hærs-karenes Gud, og jeg tar dette lands misgjerning bort på én dag.» I Gal. 3 heter det: «Kristus har kjøpt oss fri fra lovens forbannelse idet han ble en forbannelse for oss, for det er skrevet: Forbannet er hver den som henger på et tre.» Slik taler Skriften. Det står uttrykkelig at Gud var i Kristus og forlikte verden med seg selv, ikke bare de troende. Og dette forlik hadde det med seg at han ikke tilrekner dem deres overtredelser. Og dette skjedde *i Kristus*, ikke i vår omvendelse. Det som han nå formanner menneskene til: La dere forlike med Gud! - det er alt det som nå skal skje.

Her står at vi ble forlikt med Gud ved hans Sønns død, ikke ved vår anger, omvendelse, alvor, bønn eller tro. - Alt dette trengs ikke til det. Det er bare nødvendig for å lære oss å ta imot den nåde som allerede er gitt. - Nei, her står: da vi var fiender. Det står at den forløsning som skjedde ved Kristi blod var det samme som syndenes forlatelse; ja, at Gud tok misgjerningene bort på én dag, den dagen da den kostelige

steinen, hovedhjørnesteinen, ble skåret ut. Her står at Kristus har kjøpt oss fri fra lovens forbannelse fra den stund og på den måten at han ble en forbannelse for oss. Og det skjedde da han hang på treet.

Å, hvor sørgelig at verden ikke vet om det som er skjedd, at den ikke kjenner vår slekts historie, ikke vet at menneskeslekten en gang virkelig er blitt kjøpt fri, forløst og fridd ut fra alle synder, fra dødens og djevelens makt, like sikkert som den engang er falt i synd!

Tenk altså nøye over dette! Denne syndsforlatelse og denne forløsning som vi taler om her, den tilhører hvert eneste menneske, enten han er from eller ugudelig, troende eller vantro. Du må være hvordan du være vil, så er det likevel skjedd en full soning for dine synder - dette skjedde i Kristi dødsstund.

Går du fortapt, skjer det ikke på grunn av din synd, men på grunn av din vantro, fordi du holder deg borte fra Kristus.

Vil du komme tilbake til Gud, bli hans egen og eie hans nåde, så er det ikke noe til hindring for det. Du er velkommen, som Herren sier: Den som kommer til meg, vil jeg ingenlunde støte ut. Her er ikke noe unntak. Hver den som påkaller Herrens navn, skal bli frelst. Den som vil, hvem som helst, hver og en, selv om dine synder var røde som blod og så

videre - slik lyder den store barmhjertige Herres egne ord.

Her er altså ikke noe unntak. Det kommer av at all synd er sonet, verden er forlikt.

Når altså et menneske er i nød for sin synd og aldri kan bli viss på nåde og tilgivelse, da er feilen den at han ikke tror Gud, ikke holder Gud for å være sanndru, ikke akter på det som Kristus har gjort, eller det som Gud sier i sitt ord. Ja, han gjør Gud til en løgner, og det er jo ganske forskrekkelig. Men er det så at en *vil* tro Gud på hans ord, men bare ikke kan få det inn i hjertet, ham skal Gud snart gi et større mål av tro, og han skal få det vitnesbyrd i seg selv at alle hans synder virkelig er tilgitt. Gud skal gjøre det klart for ham at han står iført hele Jesu Kristi rettferdighet, at han er Guds elskede barn.

C. O. Rosenius

Sann eller falsk åndelighet - I

Vi har i de siste årtiene sett en rekke nye trosretninger og menigheter oppstå omkring oss. Skriften oppfordrer oss til å prøve «åndene om de er av Gud» (1. Joh. 4,1). Dette gjelder selvsagt ikke bare de nye åndsretningene, men like mye de gamle. Alt er ikke godt bare fordi det er gammelt, like lite som alt nytt behøver å være galt, bare fordi det er nytt. Men alt skal prøves, sier Skriften, og det skylder vi å gjøre.

Hva vil det si å være en «åndelig kristen»?

Hva er så sann åndelighet? Hvem er en åndelig kristen? Av 1. Kor. 2,12-16 forstår vi at en «åndelig» er en som har Guds Ånd i motsetning til et naturlig ugjenfødt menneske som har verdens ånd. Det naturlige menneske er ikke i stand til å fatte og ta imot det som hører Ånden til, den åndelige visdom. Den åndelige derimot har nettopp fått Guds Ånd for at han skal kunne kjenne det som Gud i sin nåde har gitt (1. Kor. 2,7-10). Av det siste Skriftordet ser vi også at åndelighet har med åpenbaring å gjøre, med innsikt i Guds hemmelighet, Guds råd. Guds evige råd til frelse, også kalt Guds hem-

melighet, er uerkjennelig for det naturlige menneske. Det kan ikke et menneske tenke seg fram til, det oppkommer ikke i noe menneskes hjerte. Det må åpenbares ved Guds Ånd.

En åndelig er altså en som ved Guds Ånd har fått åpenbart Guds råd for sitt hjerte og som har tatt imot denne guddommelige visdom og åpenbaring.

Enhver gjenfødt kristen er salvet med Guds Ånd:

Åndens åpenbaring var noe som i den gamle pakt på særlig vis ble profetene til del. De ble salvet med Guds Ånd for å kunne ta imot Guds åpenbaring, og gjennom disse salvede profetene ble Guds åpenbaring gjort kjent for menneskene. Selv om de troende i den gamle pakt også hadde Guds Ånd som barnekårets ånd, så var de avhengige av de særlig salvede profetene for å få innsikt i Guds råd. Fra pinsedag er det derimot annerledes. Da skjedde det som profeten Joel hadde forutsagt (Ap.gj. 2,16-18; Jmf.Joel. 3,1 ff). Det er ikke lenger bare noen særlig salvede som skal profetere og åpenbare Guds råd for menneskene, men

alle slags mennesker skal tale profetisk. Det hadde også profeten Jeremia forutsagt (Jer. 31,33-34). Fra pinsedag av er det ikke lenger forbeholdt særlig salvede profeter å lære oss å kjenne Herren. For både små og store, selv treller og trellkvinner skal ved Guds Ånd tale profetiske ord. Enhver gjenfødt kristen vil kjenne Herren.

Fra pinsedag forkynnes den fullkomne og fullendte åpenbaring:

Hva er årsaken til denne store forandring i Guds åpenbaringsholdning? Det nye testamente gir oss svar på det mange steder, f.eks. i Hebr. 1,1-2. Guds Sønn, Jesus Kristus, har kommet med den endegyldige og fullkomne åpenbaring. Han har ikke opphevet loven og profetene, men oppfylt dem til punkt og prikke (jmf. Mt. 5,17f). I og med åpenbaringen gjennom Sønnen, er det ikke mer å åpenbare i Guds frelsesråd. Enhver som kjenner Sønnen, han kjenner dermed også Sannheten, han vet alt, og trenger ikke til at noen lærer ham (1. Joh. 2,20-27). Johannes likestiller enhver som kjenner Jesus (Sannheten - jmf. Joh. 14,6), med profetene som var salvet med Guds Ånd. Ja, de «vet alt» sier apostelen. For «i ham er alle visdommens og kunnskapens skatter skjult til stede» sier apostelen Paulus i Kol. 2,3. Den fullvisse innsikt,

Guds hemmelighet, er ett og det samme som Kristus (Kol. 2,2). Å kjenne Jesus Kristus er altså det lengste vi kan komme i kristen erkjennelse. Ja, det er det det evige liv består i (Joh. 17,3). Jesus Kristus er «livets Ord» åpenbart i kjød. Å se på, ta på og røre ved mennesket Jesus fra Nasaret, var ett og det samme som å se på, ta på og røre ved «Livets Ord» (jmf. 1. Joh. 1,1-3). «Livets Ord» ble altså ikke åpenbart i syner og drømmer og oversanselige åpenbaringer, men på historisk måte og ble erkjent med legemlige sanser. For «Ordet ble kjød» (Joh. 1,14), Gud selv er blitt åpenbart som menneske. Dette er det apostlene var øyenvitner til, Gud åpenbart i kjød til vår frelse, og gjennom dem har den fullkomne og fullendte åpenbaring kommet til oss (1. Joh. 1,2-3). Å lese og høre Skriftens ord er derfor ett og det samme som å høre og lese «Livets Ord», Gud selv åpenbart i kjød. Så trenger vi ikke lenger til særlig salvede profeter, for i Skriften har vi den fullkomne åpenbaring av Gud, slik at hver og en som tar imot dette Ord i sannhet, han er selv salvet med Guds Ånd (jmf. Ap.gj. 10,44) og kan tale profetiske ord, det ord som er åpenbart ham ved Guds Ånd (jmf. 1. Joh. 2,20-27).

Sann åndelighet:

Flere av de skriftord vi har nevnt over står nettopp i sammenheng med advarsler mot falske profeter og mennesker som fører vill. Det som apostlene understreker overfor disse, er nettopp at de kristne har alt de trenger i Jesus og det ord de har hørt. De kjenner sannheten og må bli i den, de trenger ikke til at noen lærer dem. Hele rikdommen av den fullvisse innsikt, Guds hemmelighet, er Kristus. Det er ikke noe mer å kjenne enn å kjenne Jesus, for i ham er alle visdommens og kunnskapens skatter skjult til stede. Derfor skal de ikke la seg føre til andre lærere, eller til et annet evangelium, om det så blir gitt ved en engel fra himmelen, for det finnes ikke noe annet evangelium (jmf. Gal. 1,6-9).

Sann åndelighet kjennes på at den søker Gud i hans åpenbaring, dvs. i Skriften, og i Skriften alene. Den sanne åndeligheten høyakter derfor samlingene om Guds ord, der Jesus Kristus blir forkynt som korsfestet. Den sanne åndelighet akter ikke på om det er få som vil høre og de ytre forhold er skrøpelige. Den åndelige har nemlig funnet Sannheten i Ordet om Jesus, og hans bønn er at Den Hellige Ånd må åpenbare ordet for hans hjerte. Det er hva han trenger. Om han enn hører andre tale om store ting som skjer, under og tegn, mer storslåtte talere og her-

lige gudstjeneste, så flyr han ikke etter det. For han har funnet sannheten i Ordet og har nok der. Om det er skrøpelig med hans liv som kristen, og mye skulle vært annerledes i hans forsamling, så vet han at det heller ikke er noe annet ord som kan avhjelpe denne nød, enn Ordet om Jesus og frelsen i ham.

Hvor mye vi enn taler om å være fylt av Guds Ånd, om å tale profetisk eller hva vi nå sier, så må vi aldri løsrive dette fra Skriftens ord. For det er i Ordet, Skriften, Gud har åpenbart seg, og «alt skryt av Den Hellige Ånd utenom det utvortes ord er av djevelen» som Luther sier (fritt sitert etter hukommelsen).

Guds Ånd har ingen egen kilde å øse av og har ikke noe eget budskap å forkynne oss. Han øser aldri av noen annen kilde enn Kristi ord! «For han skal ikke tale av seg selv, men det han hører, skal han tale, og de kommende ting skal han forkynne dere. Han skal herliggjøre meg, for han skal ta av mitt og forkynne dere. Alt det som Faderen har, er mitt. Derfor sa jeg at han tar av mitt og forkynner for dere» (Joh. 16,13-15). Den Hellige Ånd skal åpenbare det for disiplenes hjerter, som Jesus Kristus allerede i sitt liv og sitt ord har åpenbart. I Kristi ord er Den Hellige Ånd virksom tilstede og åpenbarer Ordet for vårt hjerte. «Det er Ånden som gjør levende (...) De

ord jeg har talt til dere, er ånd og liv» (Joh. 6,63).

Jesus Kristus er Sannheten, og det er eksklusivt å forstå. Det er ikke mer å lære enn å lære Ham å kjenne, for «i ham er alle visdommens og kunnskapens skatter skjult til stede». Den som kjenner Jesus, kjenner Sannheten. Og det er Sannhetens Ånds gjerning å levendegjøre våre hjerter ved Kristi ord. Vi gjenfødes «ved sannhets ord» (Jak. 1,18; jmf. Gal. 3,1-5), og det er ved dette ord vi vokser som kristne. Den kristne vekst er en vekst «i nåde og kjennskap til vår Herre og frelser Jesus Kristus!» (2. Pet. 3,18).

Den falske åndelighet:

Den falske åndeligheten springer ut av ringeakt for Skriften og frelsen i Jesus Kristus. Det er det forferdelige ved den falske åndeligheten, den er et frafall fra Guds åpenbarte ord og frelsen i Jesus Kristus! Man kan gjerne holde fast på «Skriftprinsippet» i det ytre, i det man aldri taler imot Skriftens ufeilbarlighet. Men man kan aldri holde fast ved Skriftens tilstrekkelighet. Uttrykket «Skriften alene» ribbes for sant innhold. Men det hjelper ikke om man ikke taler mot Skriften, hvis man stiller opp en autoritet ved siden av Skriften. Da henter man bare der det man ikke finner i Skriften, og bruker dette til å omtolke eller over-

skygge Skriftens ord. Svermernes tale om «salvede profeter» med nye «åpenbaringsord» fra Gud er ikke det spor bedre enn de høykirkeliges tale om at «Kirken har Den Hellige Ånd» og pavens eller kirkemøtenes åndsledede utsagn.

Man har ikke funnet Sannheten i Skriften, i ordet om frelsen i Jesus. Man trenger noe ved siden av, noe mer, for riktig å bli tilfreds, noe sikrere, noe mer storslagent og herlig og «mer åndelig». Tørre bokstaver i ei bok kan ikke måle seg mot «Åndens åpenbarelse» i visjoner og drømmer og gjennom englebesøk, eller «Kirkens røst» fra århundredenes tradisjon og de hellige kirkemøtenes, pavenes og biskopenes samstemmige munn. Papistene og svermerne er som to rever bundet sammen i halen, sier Luther. Selv om de synes å være de rake motsetninger, har de samme opprinnelse. De har begge forlatt Skriften alene og har begynt å vende seg til andre kilder.

At både høykirkeligheten og svermeriet i dag har stor framgang, skal vi ikke undre oss over. Det er begge deler et resultat av ringeakten for Guds ord, noe den liberale teologi ikke er alene om, slik noen synes å tro. Både høykirkeligheten og svermeriet er et uttrykk for at man søker en autoritet, en grunn for sitt

gudsliv, utenfor Skriften og det blotte ord.

Den falske åndeligheten søker samfunn med Gud utenom hans åpenbaring, utenom Ordet, om det så er i «embetet» eller hos «salvede profeter». Man søker Gud i det menneskelige opphøyde, eller i det direkte og umiddelbare i menneskets indre. Og dette mener man er særskilt åndelig, mens det ikke er noe annet enn frafall fra det utvortes ord og kjødelige svermeri og hovmot. Den falske åndeligheten søker ekstraordinær åpenbaring, direkte og umiddelbar kontakt med Guds Ånd, om det så er gjennom visjoner, engleåpenbarelseser og direkte tale fra Gud, eller gjennom høystemte opplevelser og følelse av Guds Ånds umiddelbare nærvær. Ordet kan i høyden være et utgangspunkt, et springbrett for å oppnå den åndelige opplevelse, men selve opplevelsen, selve gudsforholdet er løsrevet fra Ordet. Ordet blir ganske uvesentlig i det øyeblikk opplevelsen er et faktum. Da er det den umiddelbare kontakt med Gud som alt dreier seg om.

Bli i det du har lært:

Men den som vil lese i Skriften, vil se at Den Hellige Ånd ikke lærer oss å søke noe annet og nytt, men «salvelsen» som lærer oss om alle ting, som lærer sannhet og ikke

løgn, den lærer oss fremfor alt dette: «Bli i ham!» (1. Joh. 2,27). Åndens tale til menigheten er igjen og igjen dette: «Kom derfor i hu hva du er falt fra» (Åp. 2,5); «Hold bare fast på det dere har» (Åp. 2,25); «Kom derfor i hu hvordan du har mottatt og hørt. Hold fast på det og omvend deg!» (Åp. 3,3); «Du har holdt fast på mitt ord og ikke fornektet mitt navn» (Åp. 3,8). Den Hellige Ånd formaner oss til å holde fast på det vi har i Ordet, det vi har mottatt og hørt, og den menighet roses som har holdt fast på Ordet og ikke fornektet den frelse i Jesus som Ordet forkynner. Det sies aldri at det er noe mer de må få tak i, noe annet og nytt, men de skal holde fast på Ordet og bli i det. Slik taler Den Hellige Ånd!

Antikrists ånd:

Den falske åndeligheten derimot, den viser deg bort fra Jesus og Ordet om ham og det fullbrakte verk, og viser deg til noe mer du må oppleve, gjøre, erfare, bli osv. Dette er Antikrists ånd! Dette er den antikristelige forførelse som etter Skriftens ord skal føre endog de utvalgte vill om det var mulig. Og med store under og tegn skal den ha veldig framgang, store «vekkelser» vil følge i dens kjølvann, slik vi ser det i dag. Men den falske åndeligheten lærer deg ikke at Jesus er Kristus (Den Salvede), men den lærer deg at du

må bli «en salvet», ikke bare slik at du blir salvet med Guds Ånd i og med kjennskapet til Jesus Kristus og frelsen i ham, og at salvelsen består i dette kjennskapet, men du må bli en salvet på samme måte som Jesus, slik at du får samme autoritet og kraft som han osv. Du må bli en kristus, og din frelse og ditt gudsforhold ligger i denne salvelsen, det du blir i kraft av den. Frelsen ligger i det som skjer i deg, ikke i det som har skjedd i en annen. Frelsen knyttes til deg og det du må oppleve, ikke til det som Jesus Kristus har gjort. Frelsen blir ikke et fullbrakt verk, men noe som kan og må skje i deg. Det er å fornekte Jesu navn, at han er Herrens frelse, Kristus, den som av Herren er salvet til å være vår frelser og som har fullbrakt vår frel-

se. Det er Antikrists ånd dette, og den herjer som djevelens femtekolonne midt i våre forsamlinger.

Det er bare en måte å stå ham imot på, og det er ved å holde fast på Guds ord og ikke fornekte Jesu navn. La andre skryte så mye de vil av hvor mange de er, hvor store tegn og under som skjer i blant dem, hvor åndelige og seirende de er blitt osv. Ros deg du av Jesu Kristi kors, av at du i Jesu Kristi død og oppstandelse eier syndenes forlatelse og evig liv, og at alt du trenger til liv og gudsfrykt det har du i Skriftens ord. Hold fast ved det, hva så andre enn vil si og mene, og du skal ha ros av Gud om enn du blir en dære i denne verden, og du har også løfter om en åpen dør til misjon og andres frelse (Åp. 3,7-13). *Per Bergene Holm*

Bibelhelga på Skårnesheimen 30.9 - 2.10

Innmelding til Bjørn Magnussen,
4274 Stol, tlf. 52820263

Talarar som blir med: Magnor Sandvær, Jon Espeland, Godtfred Nygård

Vi fekk diverre ikkje med desse opplysningane i forrige nr., men vi vonar at bladet kjem ut ei tid før bibelhelga tek til!